

CT *Instructional Model*

รูปแบบการสอนที่เน้น
กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

รศ.สุสดดา ลอยฟ้า
รศ.สมชาย รัตนทองคำ

การคิดอย่างมีวิจารณญาณ...

กระบวนการคิดอย่างมีจุดประสงค์ของบุคคล โดยผ่านกระบวนการแปลความ วิเคราะห์ ไตร่ตรอง สื่อสาร และประเมินข้อมูลจากการสังเกตและ/หรือใช้ประสบการณ์ โดยอาศัยความรู้ เจตคติ และทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปอย่างสมเหตุสมผลและตัดสินใจผลการกระทำตามข้อสรุปที่ได้ รวมทั้งสามารถแสดงเหตุผล อธิบายความ และยกตัวอย่างประกอบเพื่อการตัดสินใจด้วยตนเองว่าสิ่งใดควรเชื่อสิ่งใดควรทำอย่างสมเหตุสมผล

กรอบแนวคิดทฤษฎีของกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

CT Instructional Model

การจัดการศึกษา
ระดับอุดมศึกษาของไทย

กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
และองค์ประกอบต่างๆ

รูปแบบการสอนที่เน้น
กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

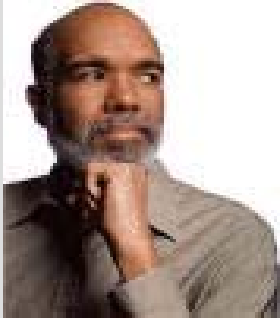
รูปแบบการสอนที่เอื้อต่อการพัฒนา
กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
กระบวนการคิดฯ

ลักษณะเนื้อหาและกระบวนการเรียนรู้
ในศาสตร์ทางกายภาพบำบัด

CT Inst. Model

CT Model: การจัดการกิจกรรม

ชั้นนำ: ทบทวน, แจ้งวัตถุประสงค์

ขั้นสอน & พัฒนาระบวนการคิด

1. กิจกรรมไตร่ตรองรายบุคคล
2. กิจกรรมไตร่ตรองระดับกลุ่ม
3. เสนอผล & แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น

ขั้นสรุป

(ขั้นพัฒนาทักษะ)

ขั้นพัฒนาการนำไปใช้

ขั้นประเมิน

CT Model

ขั้นนำ: ทบทวน, แข็งวัตถุประสงค์

- เตรียมความพร้อม, ความรู้ของผู้เรียน
- สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้
- แข็งวัตถุประสงค์, เป้าหมาย
- ทบทวนความรู้เดิม

ชั้นสอน & พัฒนาระบบความคิด

- ผู้สอนเสนอสถานการณ์ปัญหา, เนื้อหา
- กรณีตัวอย่าง, สถานการณ์จริง
- ใช้สื่อ, แหล่งความรู้อย่างหลากหลาย
- แจกใบงานหรือกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

CT Inst. Model

ขั้นสอน & พัฒนาการกระบวนการคิด

1. กิจกรรมไตร่ตรองระดับรายบุคคล

- ผู้เรียนทำความเข้าใจสถานการณ์ปัญหาที่ให้
- ไตร่ตรองด้วยตนเองโดยไม่ปรึกษาใคร
- บันทึกสิ่งคิดหรือข้อสรุปด้วยตนเอง
- ผู้สอนแนะนำลำดับขั้นของการคิด

ชั้นสอน & พัฒนาระบบกระบวนการคิด

2. กิจกรรมไตร่ตรองระดับกลุ่ม

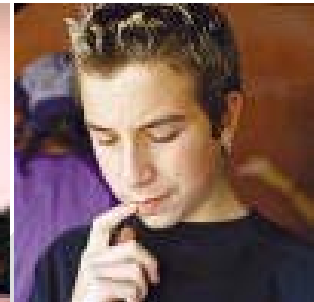
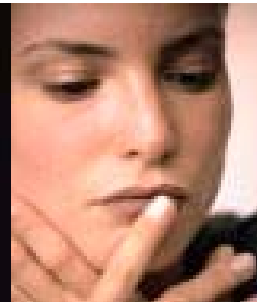
- ผู้เรียนเสนอแนวคิด ข้อสรุปที่ได้ต่อกลุ่ม
- แลกเปลี่ยนความคิดเห็นของตนกับกลุ่มเพื่อน
- เปรียบเทียบความคิดเห็นของตนกับเพื่อน
- สรุปความคิดเห็น เป็นความคิดเห็นของกลุ่ม
- เตรียมข้อมูลเพื่อนำเสนอต่อกลุ่มใหญ่

ชั้นสอน & พัฒนาการกระบวนการคิด

3. การเสนอผลและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น

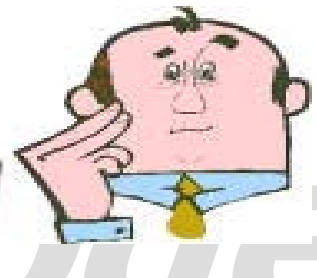
- แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเพื่อเสนอต่อกลุ่มใหญ่
- อภิปราย ร่วมแสดงเหตุผล และซักถาม
- ผู้สอนร่วมอภิปราย และซักค้าน

ขั้นสรุป

ผู้สอนและผู้เรียนทั้งชั้นร่วมกันสรุป

- แนวคิด หลักการ และสาระความรู้ที่ได้
- เพิ่มเติมข้อความรู้สำคัญที่ผู้เรียนไม่ได้กล่าว
- แก้ไขข้อความรู้ที่ผู้เรียนเข้าใจคลาดเคลื่อน
- ทักษะและวิธีการคิด และการได้ซึ่งคำตอบ

ขั้นพัฒนาทักษะ

เฉพาะในรายวิชาที่มีการฝึกปฏิบัติ

- จับคู่กันฝึกตามคู่มือปฏิบัติงาน
- อภิปรายในกลุ่มย่อย, และนำเสนอต่อกลุ่มใหญ่ตามลำดับ

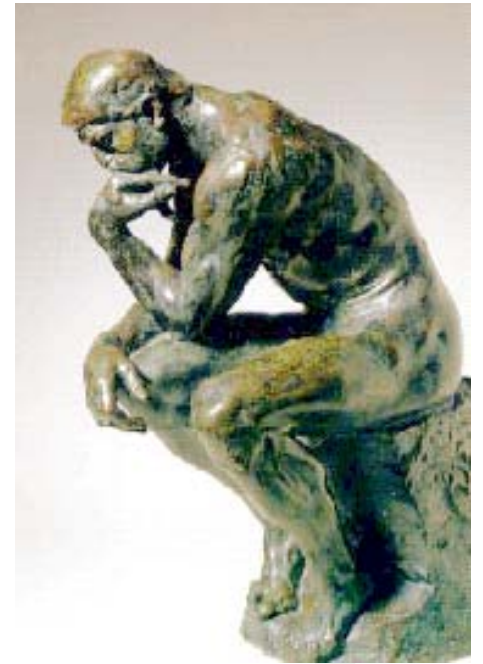
ขั้นตอนพัฒนาการนำไปใช้

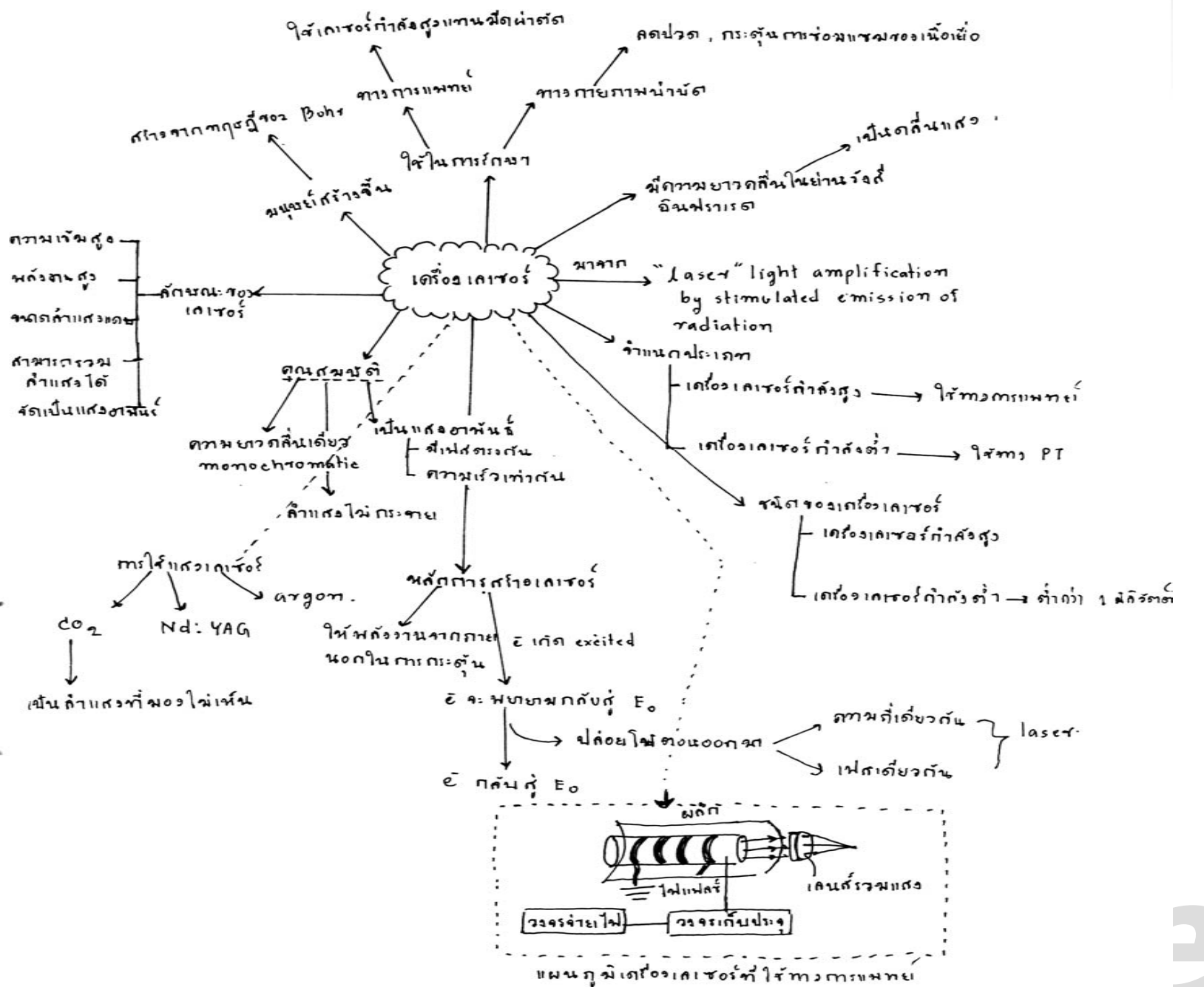
- ผู้สอนให้ทำแบบฝึกหัด, ฝึกทักษะ
- มอบหมายงานเพื่อค้นคว้าเพิ่มเติม
- ให้ทำงานกลุ่ม, ตามหัวข้อที่ชอบ

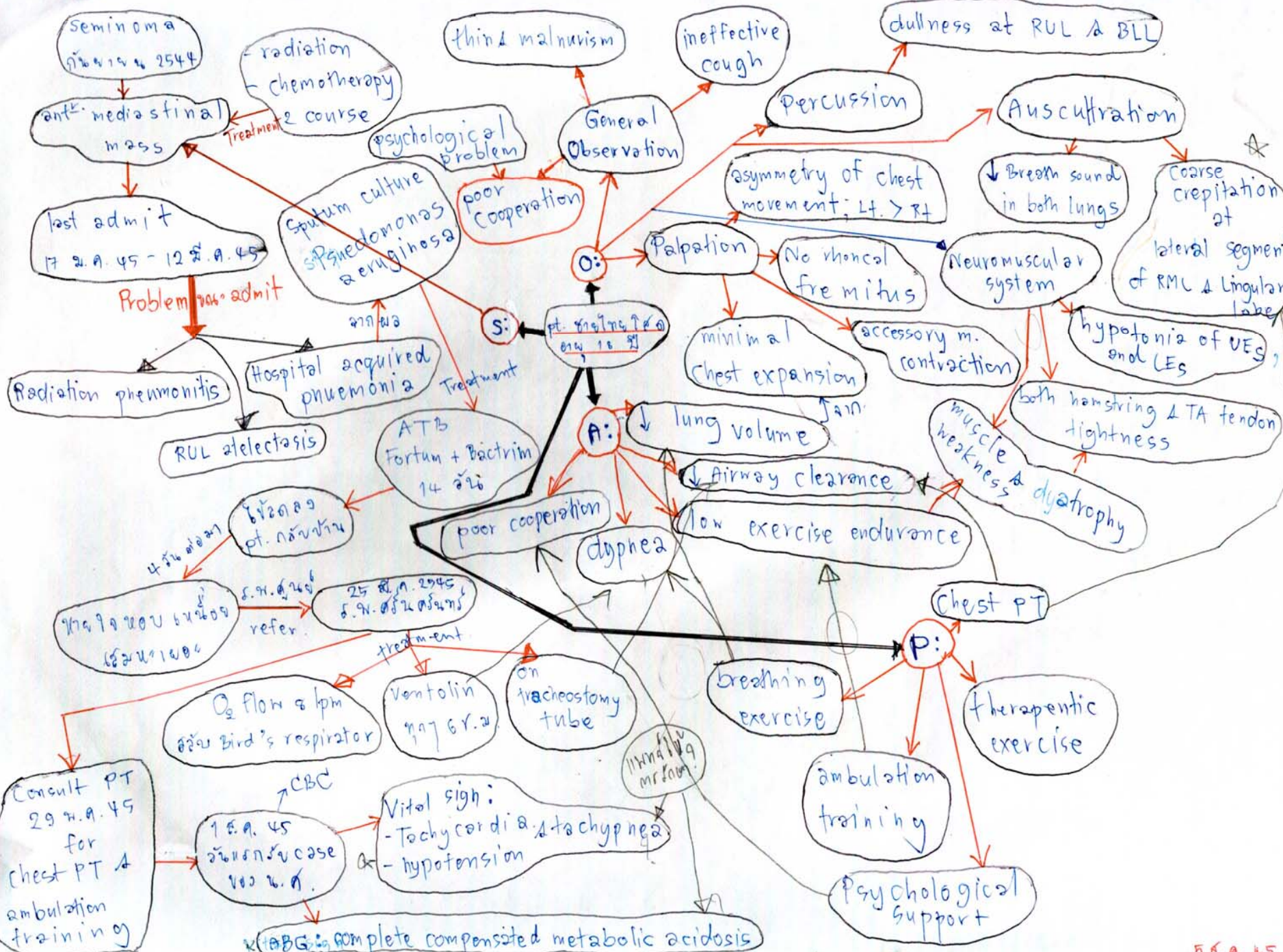

ขั้นประเมิน

- จัดให้มีการทดสอบย่อย: แข่งขัน
- จัดให้มีการสะท้อนผลการทำงานกลุ่ม
- การประเมินผล: การสอบ, ผลงาน, ประเมินความก้าวหน้ารายบุคคลหรือกลุ่ม

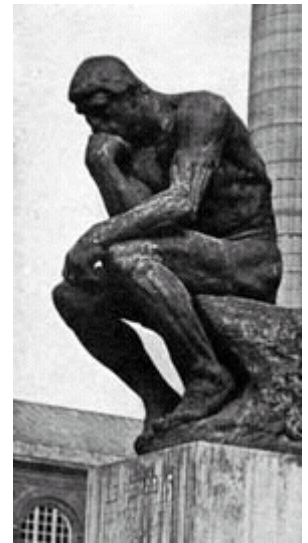

CT Model: การเตรียมการ

- การเตรียมเอกสารและวัสดุการสอน
- การจัดผู้เรียนเข้ากลุ่ม: STAD
- การปฐมนิเทศ: การเรียนแบบกลุ่ม, การประเมินผล, ทักษะการคิด ฯลฯ

CT Inst. Model

CT Model: องค์กรประกอบการจัดกิจกรรม

- เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดเอง
- กระตุ้นและสนับสนุนให้คิดเอง
- เปิดโอกาสให้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น
- กระตุ้นให้นำเทคนิคการคิดของตนมาใช้
- ใช้คำถามอย่างสร้างสรรค์เพื่อกระตุ้นใจ
- ให้ตัวอย่างที่ท้าทาย อย่างหลากหลาย
- ควรสรุปมโนคติหรือหลักการสำคัญ

CT Model: ข้อเสนอแนะการใช้รูปแบบ

- การนำเสนอประเด็น, ปัญหา: ทำท่าย, ยั่วยุ
- ใช้สื่อและแหล่งความรู้ที่หลากหลาย
- ให้อเวลาแก่ผู้เรียนฝึกคิดอย่างเพียงพอ
- ผู้สอนควรมีความอดทนและยืดหยุ่น

CT Inst. Model

५३५२